

ΣΥΝΕΔΡΙΟ ΚΟΙΝΩΝΙΚΟΥ ΔΙΑΛΟΓΟΥ

30-31 ΙΑΝΟΥΑΡΙΟΥ 2023

ΒΑΡΣΟΒΙΑ

«Πλαίσιο Δράσεων για την ελκυστικότητα του επαγγέλματος του εκπαιδευτικού»

(Towards a Framework of Action on the Attractiveness of the Teaching Profession)

ΜΕΤΑΦΡΑΣΜΕΝΟ ΚΕΙΜΕΝΟ

Η ETUCE και η EFEE και τα αντίστοιχα μέλη τους συμφωνούν για τις ακόλουθες ενέργειες που πρέπει να υλοποιηθούν σε Ευρωπαϊκό, Εθνικό και Τοπικό Επίπεδο με στόχο την αύξηση της ελκυστικότητας του επαγγέλματος του εκπαιδευτικού σε κάθε τομέα της εκπαίδευσης, συμπεριλαμβανομένης της προσχολικής εκπαίδευσης, της Επαγγελματικής Εκπαίδευσης και της τριτοβάθμιας εκπαίδευσης και έρευνας:

➤ **Αναγνώριση του ρόλου των κοινωνικών εταίρων στην εκπαίδευση και δέσμευση στον κοινωνικό διάλογο.**

- 1). Ο σεβασμός των κοινωνικών εταίρων και η ουσιαστική συμμετοχή τους στην εκπαίδευση και την απασχόληση καθώς και άλλα συναφή ζητήματα στον τομέα της εκπαίδευσης σε όλα τα επίπεδα, προκειμένου να ενισχυθεί ο κοινωνικός διάλογος μεταξύ των διαφόρων επιπέδων κυβέρνησης και των συνδικαλιστικών και εργοδοτικών οργανώσεων.
- 2). Προώθηση και δέσμευση για κοινωνικό διάλογο και συλλογικές διαπραγματεύσεις σε ευρωπαϊκό, εθνικό, και τοπικό επίπεδο για να εξασφαλίσουν δίκαιες και χωρίς αποκλεισμούς συνθήκες εργασίας για τους δασκάλους, τους διευθυντές σχολείων και λοιπό εκπαιδευτικό προσωπικό.
- 3). Ενθάρρυνση της πρόβλεψης σε Εθνικό επίπεδο ενός μηχανισμού που θα επιτρέπει την επίλυση θεμάτων αμφισβήτησης που απευθύνονται σε ιδρύματα που είναι αρμόδια για τις αμοιβές των εκπαιδευτικών που αναγνωρίζονται νομοθετικά σε εθνικό επίπεδο.

➤ **Συνθήκες εργασίας**

- 4). Ενθάρρυνση για παροχή επαρκών μισθών που να είναι ανταγωνιστικοί αναφορικά με τις θέσεις εργασίας που απαιτούν ίδια ή συγκρίσιμα προσόντα, ειδικά όσο αφορά τους νέους εκπαιδευτικούς και αντιμετώπιση τυχόν ανισοτήτων στις αμοιβές μέσω συλλογικών διαπραγματεύσεων και με τη συνομολόγηση συλλογικών συμβάσεων εργασία ή/και επηρεάζοντας την εθνική νομοθεσία για τους μισθούς των δημοσίων υπαλλήλων, λαμβάνοντας υπόψη το αυξανόμενο κόστος ζωής στην Ευρώπη και την Ευρωπαϊκή Οδηγία για τους επαρκείς κατώτατους μισθούς (EE/2022/2041).
- 5). Δέσμευση για συνεργατική και συλλογική ηγεσία σε εκπαιδευτικά ιδρύματα και συστήματα μέσα από (α) τη δημιουργία συνθηκών για ένα θετικό περιβάλλον στα εκπαιδευτικά ιδρύματα με δημοκρατική κουλτούρα ανεκτικότητας, ισότητας, σεβασμού του επαγγελματικού λόγου, ενσωμάτωσης και συνεργασίας και (β) ενίσχυση της διδασκαλίας, της μάθησης και της αξιολόγησης.

- 6). Προώθηση ασφαλών, προβλέψιμων και ελκυστικών συνθηκών απασχόλησης στους εκπαιδευτικούς που βρίσκονται σε αρχικό στάδιο για μείωση του ποσοστού εγκατάλειψης των εκπαιδευτικών αυτών κατά την περίοδο της αρχικής τους εκπαίδευσης/κατάρτισης όσο και στα πρώτα χρόνια της επαγγελματικής τους σταδιοδρομίας, σύμφωνα με την Ευρωπαϊκή Οδηγία για διαφανείς και προβλέψιμες συνθήκες εργασίας στην Ευρωπαϊκή Ένωση (EU/2019/1152).
- 7). Υιοθετώντας και εφαρμόζοντας ρυθμίσεις συνθηκών εργασίας και εργασιακού χρόνου, προσαρμοσμένες σε καταρτισμένους δασκάλους, διευθυντές σχολείων και σε άλλες ανάγκες σε εκπαιδευτικό προσωπικό, διασφαλίζοντας παράλληλα παιδαγωγικά οφέλη σε μαθητές και Φοιτητές.
- 8). Εφαρμογή πολιτικών για την υποστήριξη ίσου και βιώσιμου φόρτου εργασίας, διασφάλιση της κινητικότητας, απάλειψη των διακρίσεων και επίτευξη της ισότητας μεταξύ ανδρών και γυναικών, την πρόσληψη πρόσθετων εκπαιδευτικών, διευθυντών σχολείων και άλλου εκπαιδευτικού προσωπικού. Υιοθέτηση και στήριξη της αρχικής κατάρτισης εκπαιδευτικών καθώς και συνεχής επαγγελματική εξέλιξη.

➤ **Αρχική κατάρτιση εκπαιδευτικών και συνεχής επαγγελματική ανάπτυξη**

- 9). Θέσπιση καινοτόμων μέτρων για την ενθάρρυνση των δασκάλων για να παραμείνουν στο επάγγελμα – όπως μια προσαρμοσμένη ισορροπία μεταξύ της διδασκαλίας και άλλων κινήτρων που να αναλογούν και να αξιοποιούν την ανεπτυγμένη επαγγελματική πείρα και τις ικανότητες αυτών των δασκάλων.
- 10). Αναγνώριση του βαθμού στον οποίο οι πραγματικές ώρες εργασίας των εκπαιδευτικών υπερβαίνουν του χρόνου επαφής με την τάξη και σωστή αξιολόγηση του πραγματικού φόρτου εργασίας των εκπαιδευτικών, συμπεριλαμβανομένου του χρόνου της μη αμειβόμενης υπερωριακής εργασίας.
- 11). Αναγνώριση, εκτίμηση και υποστήριξη με κατάλληλα εργαλεία και συνεχή επαγγελματική ανάπτυξη (CPD) της παιδαγωγική διάσταση του επαγγέλματος του εκπαιδευτικού.
- 12). Ανάπτυξη νέων στρατηγικών και εισαγωγή μεταρρυθμιστικών προγραμμάτων σε διάφορους εκπαιδευτικούς τομείς με στόχο την ενίσχυση της ελκυστικότητας του επαγγέλματος του εκπαιδευτικού, όπως η εκπαίδευση και στήριξη νέων εκπαιδευτικών, η συνεχής επιμόρφωση, η συνεχής επαγγελματική ανάπτυξη, οι αξιοπρεπείς συνθήκες εργασίας, οι δίκαιες και βιώσιμες συνθήκες εργασίας, η διασφάλιση της κινητικότητας, η ισότητα μεταξύ των φύλων, η πρόσληψη πρόσθετων εκπαιδευτικών δεξιότητες διαχείρισης συγκρούσεων κ.λπ.
- 13). Ανάπτυξη στρατηγικών, μεταρρυθμίσεων και προγραμμάτων με σκοπό να διασφαλιστεί ότι η αρχική εκπαίδευση των εκπαιδευτικών, η φάση της εισαγωγικής και η συνεχής επαγγελματική ανάπτυξη είναι υψηλού επιπέδου και περιλαμβάνει σημαντικές μεταβάσεις όπως ψηφιακή τεχνολογία, πράσινο κλπ.

- 14). Δημιουργία υποστηρικτικών δομών εισόδου στο επάγγελμα και βελτίωση της ποιότητας της εισαγωγικής εκπαίδευσης και καθοδήγησης, αναγνωρίζοντας ότι αυτά τα προγράμματα διαδραματίζουν βασικό ρόλο στην ενσωμάτωση νεοεισερχόμενων εκπαιδευτικών στο επάγγελμα (παρέχοντάς τους σύγχρονη ποιοτική παιδαγωγική και διδακτική στήριξη, εκπαιδευτικό υλικό, εναλλακτικές μέθοδοι μάθησης, ενημέρωση για το σχεδιασμό του Αναλυτικού Προγράμματος, υιοθέτηση μεθόδων αξιολόγησης για την υποστήριξη της επαγγελματικής κοινωνικοποίησης νέων συναδέλφων κλπ)
- 15). Αναγνωρίζοντας ως ζωτικής σημασίας την παροχή δωρεάν ποιοτικής, και χωρίς αποκλεισμούς αρχική εκπαίδευση, καθώς και προγράμματα συνεχούς επαγγελματικής ανάπτυξης για την τακτική ενημέρωση των παιδαγωγικών ικανοτήτων των εκπαιδευτικών και των φοιτητών και ενθαρρύνοντας την υιοθέτησή τέτοιων προγραμμάτων.

➤ **Προγράμματα Σπουδών και Αυτονομία**

- 16). Αναδιαμόρφωση συστημάτων και προγραμμάτων σπουδών, εισαγωγή νέων μεθόδων και μορφών εργασίας με μαθητές προκειμένου να εξασφαλίσουν τη βέλτιστη ανάπτυξη σύμφωνα με τις ικανότητές τους και τις προτιμήσεις τους.

➤ **Επένδυση για την ενίσχυση της ελκυστικότητας της διδασκαλίας**

- 17). Προώθηση των επενδύσεων για ποιοτική, χωρίς αποκλεισμούς, ελκυστική και καινοτόμο εκπαίδευση, συμπεριλαμβανομένων στοχευμένων επενδύσεων για τη διασφάλιση ενός αξιοπρεπούς και υποστηρικτικού εργασιακού περιβάλλοντος για τους εκπαιδευτικούς, για τους διευθυντές των σχολείων και για το λοιπό εκπαιδευτικό προσωπικό.
- 18). Παροχή κινήτρων, συμπεριλαμβανομένης μιας δομής βιώσιμης σταδιοδρομίας και κινήτρων ανέλιξης ώστε να ενθαρρύνει τους διευθυντές και τους δασκάλους των σχολείων να συνεισφέρουν και να διατηρήσουν μια κουλτούρα συνεργασίας που ενισχύει την ελκυστικότητα του επαγγέλματος του εκπαιδευτικού και βελτιώνει την ισότητα και τα αποτελέσματα για μαθητές.
- 19). Ενθάρρυνση βιώσιμων επενδύσεων και υιοθέτηση μηχανισμών παροχής κινήτρων για την αύξηση της συμμετοχής εκπαιδευτικών σε προγράμματα αρχικής κατάρτισης και προγράμματα για συνεχή επαγγελματική ανάπτυξη.

➤ **Υγεία και Ασφάλεια**

- 20). Διασφάλιση βιώσιμων αξιοπρεπών συνθηκών εργασίας όπως ορίζονται από την ατζέντα αξιοπρεπούς εργασίας της ILO(1999) και προαγωγή της ευημερίας και της υγείας των εκπαιδευτικών και ασφάλεια με τη συμβολή και των εκπαιδευτικών ιδρυμάτων για την αντιμετώπιση των κινδύνων και τη μείωση των ψυχοκοινωνικών κινδύνων στην εργασία, σύμφωνα με τη σχετική εθνική νομοθεσία, όπως το εργασιακό άγχος, η επαγγελματική εξουθένωση- κατάθλιψη, η υπερφόρτωση εργασίας και έντασης που

μπορεί να επηρεάσει την υγεία των εκπαιδευτικών και να οδηγήσει σε πρόωρη εγκατάλειψη του επαγγέλματος.

- 21). Βελτίωση των συνθηκών εργασίας οι οποίες αφορούν την υγεία των δασκάλων, των εκπαιδευτών, των ακαδημαϊκών, των διευθυντών σχολείων, του προσωπικού, εκπροσώπων των εργαζομένων και των εργοδοτούμενων στην εκπαίδευση καθώς και ευαισθητοποίηση σχετικά με τη σημασία της υγείας, τα μέτρα ασφαλείας και εκτίμηση κινδύνου στο χώρο εργασίας στην εκπαίδευση.
- 22). Διασφάλιση του σεβασμού του δικαιώματος διαχωρισμού του επαγγέλματος του εκπαιδευτικού από την ιδιωτική τους ζωή.
- 23). Προώθηση της ισορροπίας μεταξύ επαγγελματικής και προσωπικής ζωής με την πρόληψη και τον έλεγχο του υπερβολικού φόρτου εργασίας και του εργασιακού άγχους.
- 24). Προώθηση της υιοθέτησης και εφαρμογής των «Πολυτομεακών κατευθυντήριων γραμμών για την αντιμετώπιση της βίας στην εργασία και την παρενόχληση τρίτων που σχετίζεται με την εργασία (2011)» και συνεισφορά στην αναθεώρηση σε συμφωνία με τα άλλα υπογράφοντα μέρη, υπέρ μιας Οδηγίας της Ε.Ε για την καταπολέμηση της σεξουαλικής παρενόχλησης και της βίας, η εφαρμογή της «Οδηγίας Πλαισίου» της ΕΕ (89/391/EEC) που αφορά τον Χάρτη Θεμελιωδών Δικαιωμάτων της Ευρωπαϊκής Ένωσης, και επικύρωση της Σύμβασης 190 της ΙΛΟ.
- 25). Προώθηση μεταξύ των εκπαιδευτικών που κάνουν χρήση διαδικτυακών διαδραστικών εργαλείων αξιολόγησης κινδύνου, ώστε να τα χρησιμοποιούν οι ίδιοι στον τομέα της εκπαίδευσης, προσαρμόζοντάς τα ανάλογα με τις ανάγκες.
- 26). Υποστήριξη για επενδύσεις για διασφάλιση υγείων, βιώσιμων και ανθεκτικών υποδομών Εκπαιδευτικών Ιδρυμάτων.

➤ **Στάτους του Επαγγέλματος του Εκπαιδευτικού**

- 27). Προώθηση της επαγγελματικής αυτονομίας και της ακαδημαϊκής ελευθερίας για τους δασκάλους και τους διευθυντές σχολείων ώστε να αποφασίζουν με συλλογική διαδικασία την καταλληλότερη προσέγγιση για την κάλυψη των τοπικών αναγκών, συγκεκριμένων πλαισίων και ατομικών αναγκών των μαθητών εντός οποιουδήποτε διδακτικού πλαισίου, προκειμένου να διασφαλιστεί η ποιοτική και συμπεριληπτική εκπαίδευση.
- 28). Αντιμετώπιση των προκλήσεων της ισότητας και της διαφορετικότητας στο εκπαιδευτικό εργατικό δυναμικό μέσω υιοθέτησης πολιτικών και πρακτικών που επιδιώκουν να προσελκύσουν εκπαιδευτικούς που να ανταποκρίνονται στην ποικιλομορφία της κοινωνίας που υπηρετούν.
- 29). Λήψη κατάλληλων μέτρων για την επίτευξη μεγαλύτερης ισορροπίας μεταξύ των δυο φύλων και την αντιμετώπιση της διαφοράς αμοιβών και για τη διασφάλιση ότι οι συνθήκες εργασίας και οι απολαβές διατηρούνται όσο το δυνατόν πιο ελκυστικές και ανταγωνιστικές, προκειμένου να προσελκύσουν τους καλύτερους δυνατούς υποψηφίους στο εκπαιδευτικό επάγγελμα.

- 30). Ενίσχυση της θέσης και της αντίληψης της κοινωνίας για το επάγγελμα του εκπαιδευτικού μέσω κοινών εκστρατειών για την προώθηση του επαγγέλματος στο ευρύ κοινό, ειδικά στην προ πανεπιστημιακή και ανώτερη δευτεροβάθμια εκπαίδευση, μέσω και της συνεργασίας μεταξύ κοινωνικών εταίρων στην εκπαίδευση και εκπαιδευτικών ιδρυμάτων στην ενασχόλησή τους με την ευρύτερη κοινωνία.

➤ **Παρακολούθηση των Δράσεων από τους Κοινωνικούς Εταίρους**

- 31). Η ETUCE και η EFEE και τα αντίστοιχα μέλη τους δεσμεύονται να πραγματοποιήσουν αξιολόγηση της εφαρμογής των κοινών δράσεων των κοινωνικών εταίρων που παρουσιάζονται εδώ, μέσα σε τρία χρόνια μετά την έγκριση του πλαισίου.

Από τις Εκπαιδευτικές Οργανώσεις

Λευκωσία, 24 Φεβρουαρίου 2023